

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL al proiectului:

O etnografie a „statului dual”: starea de asediu și ascensiunea autoritarismului în România (1933-1944)

cu numărul PN-III-P1-1.1-TE-2021-1014

(15 mai 2022-14 mai 2024)

I. Obiectivele prevăzute/realizate (15 mai 2022-14 mai 2024)

Pornind de la cercetarea legislației stării de asediu în România interbelică și a fondurilor arhivistice create de parchete și curți militare, jandarmerie, poliție, servicii secrete și alte instituții implicate în implementarea acestui cadru legal, proiectul *O etnografie a „statului dual”: starea de asediu și ascensiunea autoritarismului în România (1933-1944)*, cu numărul PN-III-P1-1.1-TE-2021-1014, are **prevăzute următoarele obiective:**

Obiectivul 1. Să furnizeze o cronologie și o cartografie a originilor și evoluției folosirii mecanismelor stării de asediu în perioada 1933-1944; această cronologie vizează mai ales reconstituirea genealogiei legislației stării de asediu în România interbelică și a momentelor ei de turnură.

Obiectivul 2. Să ofere o analiză a mecanismelor de legitimare a utilizării stării de asediu printr-un focus asupra relației complexe între narativele privind pericolele interne și externe asupra „siguranței statului” și utilizarea puterilor stării de necesitate (care, în cazul României interbelice, au luat forma stării de asediu).

Obiectivul 3. Să analizeze maniera în care mecanismele stării de asediu au funcționat, atât la nivel central, cât și la nivelul local („grassroots level”), în cadrul practicilor instituționale cotidiene ale serviciilor secrete (“Siguranța” și SSD), a jandarmeriei, precum și a acelor părți ale instituțiilor militare direct implicate în implementarea stării de asediu (administrația corpurilor de armată, parchetele și curțile militare).

Obiectivul 4. Să propună o evaluare asupra felului în care mecanismele stării de asediu au afectat viața de zi cu zi a cetățenilor României interbelice, au limitat exercitarea drepturilor civile și au contribuit la delegitimarea și demantelarea ordinii liberale definite de Constituția din 1923; această analiză a vizat mai ales relația complexă între abuzul de utilizare a mecanismelor stării de asediu, demantelarea ordinii liberale și ascensiunea autoritarismului în anii 1930.

Obiectivul 5. Să documenteze rolul jucat de starea de asediu în funcționarea mecanismelor interne ale dictaturilor care s-au succedat în România perioadei 1938-1944; acest obiectiv vizează mai ales furnizarea unei abordări conceptuale care să explice relația între suspendarea unor drepturi și libertăți constituționale de către dictaturile din România anilor 1938-1944 și ideologiile care le-au stat la bază, precum și felul în care aceste dictaturi au instrumentalizat discursul privind starea de necesitate în vederea legitimării preluării puterii și utilizării violenței politice; o atenție specială este acordată curților militare sub dictatura carlistă, statul național legionar și regimul antonescian.

Aceste obiective asumate prin aplicația depusă și contractul nr. TE 97/2022 **au fost atinse**, rând pe rând, pe parcursul realizării tuturor activităților proiectului, împărțite în **următoarele etape:**

Etapa I-a (mai 2022 –decembrie 2022)

Act 1.1 - Organizarea unei întâlniri „kick-off” a proiectului pentru discutarea unor chestiuni organizatorice și metodologice. Redactarea planurilor individuale de cercetare
În această etapă a proiectului, echipa a reușit atingerea **obiectivului 1** (Furnizarea unei cronologii și a unei cartografii a originilor și utilizării stării de asediu în România între 1933 și 1944) și a **obiectivului 2** (analiza surselor de legitimare a folosirii mecanismelor stării de asediu). După organizarea întâlnirii de tip organizatoric și metodologic („kick-off”) în data de 20 iunie 2022, au fost schițate o serie de termene limită interne și au fost stabilite **planuri individuale de cercetare.**

Conform acestor planuri de cercetare, directorul proiectului, **Corneliu Pintilescu** s-a concentrat în decursul desfășurării activităților de documentare asupra manierei în care adoptarea legislației stării de asediu și implementarea stării de asediu s-a reflectat în presa vremii și în dezbaterile publice din România interbelică (analizate pe larg în articolul său publicat în *History of Communism in Europe*, vol. 14/2023, vezi secțiunea rezultate), precum și asupra felului în care Siguranța, procurorii și curțile militare au instrumentat cazurile de

instrucție penală sau judecată în cadrul legal al stării de asediu. Acest ultim a fost valorificat atât în capitolul redactat împreună cu Cosmin Sebastian Cercel în volumul editat al proiectului acceptat spre publicare de către editura Routledge (intitulat: *Crisis, Authoritarianism, and Emergency Powers in the Long Twentieth Century: Towards a Siege Mentality*), cât și într-o serie de prelegeri, precum cea susținută la conferința COMFAS, organizată de CEU Viena.

Cosmin Sebastian Cercel și-a concentrat eforturile asupra reconstituirii momentele de turnură a legislației stării de asediu, precum și a genealogiei conceptuale a mecanismelor stării de asediu. Pornind de la o analiză comparată a legislației europene a puterilor stării de necesitate, Cosmin Sebastian Cercel a identificat originea atât a conceptului cheie de „stare de asediu”, cât și forma instituțională a aparatului implicat în punerea ei în aplicare, în legislația franceză din secolul al XIX-lea. Cu toate acestea, anii 1930 cunosc o creștere a influenței dinspre teoria dreptului și conceptualizări a puterii statului dinspre Germania Nazistă și Italia Fascistă. Aceste concluzii au fost incluse în capitolul; redactat împreună cu Corneliu Pintilescu din cadrul volumului editat al proiectului. În plus, Cosmin Sebastian Cercel a analizat în dezbaterile cu caracter legal din epocă privind legitimitatea și caracterul constituțional/neconstituțional al folosirii stării de asediu în anii 1920 și 1930.

Iuliana Nagy (Cindrea) a vizat în munca sa de documentare activitatea jandarmeriei și a curților militare în privința minorităților etnice și religioase. De asemenea, Iuliana Nagy (Cindrea) a reconstituit maniera în care instituțiile statului acționau la nivel micro-social în mediul rural. Concluziile cercetărilor sale privind maniera în care instituțiile statului au folosit starea de asediu pentru a reprima comunitatea stilistă în România interbelică au fost incluse articolul publicat în *History of Communism in Europe*, vol. 14/2023 (vezi secțiunile de rezultate și impact). Astfel, studiul propune o abordare de jos în sus, pornind de la perspectiva celor deveniți ținte ale instituțiilor represive ale statului, reflectată în declarații date la anchetă și mărturii ulterioare.

Petre Matei și-a concertat eforturile asupra utilizării de către regimul Antonescu a stării de asediu în proiectul de omogenizare etnică a României. O atenție deosebită a fost acordată documentării în arhive a rolului jucat de mecanismele stării de asediu în practicile administrative care au stat la baza procesului de deportare a evreilor și romilor în Transnistria. Rezultatele cercetărilor sale au fost incluse în capitolul intitulat: „Means of Survival of the Romanian Roma Deported to Transnistria”, care urmează să apară în anul 2025 în cadrul volumului acceptat spre publicare: A. Weiss-Wendt (ed.), *People Destroyed: New Research on the Roma Genocide*, Lincoln-Nebraska: Nebraska University Press. Capitolul analizează circumstanțele deportării romilor români în Transnistria, mai ales rolul

poliției și administrației civile în procesul de deportare, cadrul legal și logică administrativă din spatele acestei tragedii.

Act 1.2 - Lansarea proiectului. Prezentarea în fața publicului a paginii web a proiectului și a conturilor media de socializare online

Lansarea oficială a proiectului s-a desfășurat în 25 octombrie 2022, în contextul începutului de an universitar. Cu această ocazie, prof. univ. dr. Virgiliu Țărău și CS I Dr. Ottmar Trașcă au ținut prelegeri inaugurale, iar membri ai echipei (Corneliu Pintilescu și Cosmin Cercel) a prezentat publicului larg și studenților obiectivele cheie, metodologia și activitățile proiectului.

Act. 1.3. Redactarea unui inventar al fondurilor arhivistice privind instituțiile stării de asediu în România interbelică. Cartografierea și analiza istoriografiei. Lansarea unui Call for Papers pentru workshop-ul internațional online

În primele luni ale proiectului, au fost identificate cele mai importante studii de caz și s-a început documentarea lor în cadrul fondurilor arhivistice aflate în custodia Arhivelor Naționale Istorice Centrale (ANIC) din București precum: „D.P.S.G Direcția Poliției și Siguranței Generale”, „Inspectoratul General al Jandarmeriei”, precum și „Procese întocmite de organele justiției și siguranței și jandarmeriei pentru comuniști, militanți ai mișcării muncitorești și ai organizațiilor de masă”. Au fost identificate mai multe dosare din Fondul Documentar și din Fondul Penal al Arhivei Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, care vor oferi o bază solidă de documentare în activitatea de cercetare asumată. De asemenea, membrii proiectului au întreprins o **cartografiere și analiză a istoriografiei temei**. Tot în acest interval a fost redactat un **Call for Papers**, care a fost încărcat pe pagina web a proiectului: <https://e-siege.ro/2022-2/> și diseminat în cercurile de specialiști ai temei.

Act 1.4 - Colectarea actelor legislative și a regulamentelor privind starea de asediu din cadrul Buletinului Oficial al României și din diverse colecții editate de legi. Redactarea unui inventar comprehensiv al legislației stării de asediu în România interbelică. Lansarea unui Call for Papers pentru volumul editat al proiectului. Cercetări în bibliotecile naționale și internaționale. Cercetări în arhiva ANIC și arhiva CNSAS

Un alt obiectiv vizat prin acțiunile acestei prime etape a fost Obiectivul 3 (analiza felului în care mecanismele stării de asediu au funcționat la nivel central, dar și la nivelul interacțiunii cu cetățeanul). Pe baza documentării și sistematizării actelor legislative și a instrucțiunilor de

implementare a stării de asediu, **Cosmin Sebastian Cercel** și **Iuliana Nagy (Cindrea)** au redactat un „Inventar al legislației stării de asediu în România interbelică”, disponibil pe pagina web a proiectului: <https://e-siege.ro/2022-2/> . Pornind de la conceptul gândit pentru workshop-ul online, membrii echipei au redactat un **Call for papers** pentru viitorul volum editat al proiectului (<https://e-siege.ro/2022-2/>).

În perioada iulie-noiembrie 2022, au fost întreprinse o serie de **cercetări în arhive și biblioteci**, din țară și din străinătate. Astfel, **Corneliu Pintilescu** a desfășurat un stagiu la Biblioteca Județeană ASTRA Sibiu, în perioada 26 septembrie 2022 – 5 octombrie 2022, pentru a cerceta presa veche din România interbelică și din perioada celui de-al Doilea Război Mondial. De asemenea, au fost întreprinse stagii la arhivele din București și la biblioteca Siebenbürgen-Institut din Gundelsheim afiliată Universității din Heidelberg (1– 9 noiembrie 2022). Aici au fost cercetate o serie de periodice vechi și dosare din colecții personale. Accesarea unor dosare ale Siguranței, a unor periodice din epocă (atât în limba română, cât și în limba germană) și a memorialisticii a facilitat **atingerea Obiectivului 3** înțelegerea manierei în care mecanismele stării de asediu funcționau la nivel local. Intr-o serie de prelegeri ținute la diferite conferințe din țară și străinătate, Corneliu Pintilescu a valorificat aceste cercetări prin analiza sa asupra tendinței de permanentizare a stării de asediu în România anilor 1930 și a rolului acestor mecanisme în procesul de instaurare a dictaturii de inspirație mussoliniană a lui Carol al II-lea. Aceste analize, care au contribuit la **atingerea obiectivelor 3, 4 și 5**, au fost incluse în articolul publicat în *History of Communism in Europe* (nr. 14 din 2023) și în capitolul redactat împreună cu Cosmin Sebastian Cercel din cadrul volumului editat al proiectului.

Cosmin Sebastian Cercel și-a concentrat munca de documentare în direcția legislației stării de asediu și a dezbaterilor legate de constituționalitatea sau legitimitatea recurgerii la asemenea metode. Pe lângă bazele de date online și presa epocii, Cosmin Sebastian Cercel a analizat și dosarul penal al lui Corneliu Zelea Codreanu, aflat în custodia CNCSAS București. Pornind de la aceste surse, analiza sa scoate în evidență efectele multiple pe care declararea stării de asediu le-a avut nu doar asupra sistemului juridic, ci și asupra exercițiului drepturilor cetățeanului și asupra reperelor simbolice pe care discursul juridico-politic le susține în spațiul public. Având în vedere originile ambivalente ale instituției stării de asediu, dispozitiv politico-juridic construit pentru a răspunde amenințărilor cu caracter militar, precum și tensiunea pe care starea de asediu o are cu ordinea constituțională (prin limitarea exercițiului drepturilor constituționale), instituirea ei a fost act plin de consecințe importante. Acestea au avut capacitatea de a amplifica atât percepția publică asupra crizelor sociale și politice, cât și a

distorsiona natura amenințărilor în analiza și interpretarea contextului operată de administrații, oficiali, și instituțiile judiciare. Cosmin Sebastian Cercel a concluzionat că starea de asediu, ca dispozitiv politico-juridic cu un pronunțat caracter militar, a dublat și subminat reforma constituțională, reforma penală, precum și procesul de unificare a statului, limitând constituționalizarea vieții politice a României interbelice.

Iuliana Nagy (Cindrea) a întreprins un stagiul de deplasare la București din perioada 7-11 noiembrie 2022, perioadă în care au fost accesate o serie de dosare din cadrul Arhivelor Naționale Istorice Centrale (ANIC), dar și din cadrul Arhivelor CNSAS, care abordează problema acțiunilor represive ale statului față de minoritățile religioase din perioada interbelică. Aceste cercetări au adus o contribuție importantă în atingerea **Obiectivelor 3 și 4**. Aceste surse arhivistice au fost valorificate în cadrul conferințelor și a articolului publicat în *History of Communism in Europe* (nr. 13/2023; vezi secțiunea rezultate).

Petre Matei a întreprins o documentare în ceea ce privește presa interbelică cu specific polițienesc, *Revista Jandarmeriei și Poliția Română*, privind maniera în care aceste surse reflectă problema deportării romilor în Transnistria, cu un focus asupra reacțiilor asupra deciziilor autorităților. În cadrul ANIC București, Petre Matei a întreprins cercetări ale unor dosare din cadrul Inspectoratului general al Jandarmeriei și Direcției Generale a Poliției privind regulamente și instrucțiuni de implementare a deportării romilor în Transnistria. Pe baza acestor cercetări, se poate concluziona că, în 1942, Antonescu a decis deportarea unor categorii de romi. Diferențierea în rândul romilor nu s-a făcut prin utilizarea unui criteriu relativ obiectiv, cum ar fi antecedentele penale, ci prin utilizarea unui criteriu foarte subiectiv, și anume absența mijloacelor stabile de existență. Într-o primă etapă, autoritățile centrale au avut tendința de a tolera nerespectarea de către autoritățile locale a criteriilor formale de identificare, mecanismele stării de asediu funcționând ca un cadru instituțional și legal al unor comportamente abuzive.

Etapa a II-a (ianuarie 2023-decembrie 2023)

În decursul etapei a doua a proiectului, echipa a realizat atingerea **obiectivelor 3, 4 și 5 prin desfășurarea următoarelor activități** asumate prin planul de implementare:

Act. 2.1. Furnizarea unei evaluări a felului în care mecanismele stării de asediu au afectat viața de zi cu zi, au limitat drepturile civile și au contribuit la delegitimarea și demantelarea ordinii liberale definită de Constituția României din 1923; această analiză va fi realizată acordând atenție relației încurcate între starea de asediu, demantelarea ordinii liberale și ascensiunea autoritarismului în anii 1930

În decursul intervalului locat acestei etape, echipa proiectului și-a concentrat eforturile pe documentarea fenomenului implementării stării de asediu prin cercetări în cadrul arhivei Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) și a ANIC București. Au fost cercetate cu precădere dosare create de Siguranță, Jandarmerie, Procuratură militară și instanțe militare în perioada 1920-1944. Prin aceste cercetări valorificate prin prezentări la conferințe, articole și capitole în volume colective (vezi secțiunea rezultate) s-a contribuit la atingerea **obiectivului 2** (furnizarea unei analize a surselor legitimizei utilizării stării de asediu), **obiectivului 3** (documentarea și analiza felului în care mecanismele stării de asediu funcționau la nivel central și la nivel local), **obiectivului 4** (furnizarea unei evaluări asupra manierei în care mecanismele stării de asediu au afectat viața de zi cu zi, au delegitimat și în final au contribuit la demantelarea ordinii liberale definite de Constituția din 1923 și ascensiunea autoritarismului în anii 1930) și a **obiectivului 5** (evaluarea rolului avut de mecanismele stării de asediu în emergența dictaturilor succesive din perioada 1938-1944 și în funcționarea mecanismelor interne ale acestor regimuri).

În cadrul CNSAS București, echipa proiectului a accesat o serie de dosare din fondurile Documentar, Penal, și Informativ. Majoritatea documentelor cercetate au fost create de Siguranță, Poliție, Jandarmerie și diferite curți militare în intervalul 1920-1944. Majoritatea dosarelor cercetate au fost ulterior arhivate de Securitate fie în așa zisa „problemă legionară” sau cea a „mișcării muncitorești”. Echipa proiectului a identificat o serie de dosare în cadrul CNSAS (volumele de la cota D 0012724), care tratează cu precădere problema stării de asediu. Acestea includ acte legislative, instrucțiuni redactate de structurile centrale privind implementarea lor, precum și corespondență inter-instituțională. Aceste dosare au avut un rol important în înțelegerea de către echipa proiectului a mecanismelor de implementare a cenzurii în anii 1930s, a felului în care instituțiile statului înțelegeau și interpretau legislația, dar și privind impactul acestor practici privind **viața de zi cu zi**, mai ales privind **limitarea drepturilor civile prevăzute de Constituția din 1923**. De asemenea, felul în care aceste instituții implicate în implementarea stării de asediu au vizat anumite minorități naționale sau religioase a reprezentat o direcție importantă a cercetărilor noastre de arhivă.

Echipa proiectului a ținut următoarele direcții și studii de caz: **Corneliu Pintilescu** a desfășurat stagii de cercetare mai ales **în arhiva CNSAS și ANIC București**. În cadrul acestor deplasări au fost parcurse dosare documentare de problemă (cenzură, problema stării de asediu, mișcarea muncitorească, corespondență privind starea de asediu, atentate politice din interbelic). Între dosarele penale o importantă apartență a fost acordată violenței politice și a

felului în care autoritățile au reacționat prin instituțiile de forță ale statului (Siguranță, jandarmerie, instanțe militare) la această problemă. Aceste materiale au fost valorificate în prezentarea susținută la **conferința COMFAS** organizată de **Central European University la Viena** (vezi secțiunea rezultate). Activitatea de documentare a contribuit la atingerea **obiectivelor 3,4 și 5**, mai ales la felul în care **violența politică** și mecanismele stării de asediu au marcat **viața de zi cu zi** și au demantelat **stabilitatea ordinii liberale** definită de **Constituția din 1923**. Corneliu Pintilescu și **Petre Matei** au întreprins și stagii de cercetare în biblioteci și arhive din München (IKGS și IfZ/Centrul de Cercetare al Holocaustului), care au vizat documentarea și analiza surselor bibliografice privind utilizarea stării de asediu în Europa, precum și identificarea unor surse arhivistice externe privind utilizarea stării de asediu în România anilor 1930 și 1940. Stagiile celor doi cercetători au oferit accesul la bibliografia externă publicată pe temă, precum și la o serie de dosare create de instituții din Germania privind implementarea stării de asediu de către Carol al II-lea și Antonescu.

Cercetările și analizele întreprinse de **Cosmin Sebastian Cercel** s-au bazat pe publicații de specialitate de drept din epocă accesate la Biblioteca Centrală a Universității din Cluj și din București, pe memorii, bibliografie secundară, dar și pe surse arhivistice puse la dispoziție de restul echipei. Acestea analize au vizat practica juridică în materia stării de asediu din România și Franța, precum și reacțiile internaționale cu privire la schimbările în materie de legislație au avut un loc prioritar. În cadrul investigației privind implementarea stării de asediu, Cosmin Sebastian Cercel a analizat funcționarea mecanismelor acesteia, focalizându-se asupra volumelor 1-15 din dosarul penal al lui Corneliu Zelea Codreanu de la CNCSAS București, urmărind actele procedurale și dezbaterile din cadrul proceselor desfășurate în baza legii stării de asediu (procesul pentru infracțiunea de rebeliune din 1925, procesul pentru infracțiune la legea ordinii și liniștii publice din 1934, precum și procesul privind infracțiunea de înaltă trădare din mai 1938). Au fost consultate, de asemenea, documente create de Direcțiunea Generală a Poliției și Siguranței București cu privire la evenimentele din Tatar Bunar, precum și la urmărirea la judecarea acestora (în special dosarul nr. 3335 și 3368). Rezultatele cercetărilor lui Cosmin Cercel evidențiază multiplele efecte ale declarării stării de asediu, nu doar în sfera sistemului juridic, ci și în exercițiul drepturilor, interpretarea juridică și reperatele simbolice susținute de discursul juridico-politic în spațiul public. Având în vedere originea ambivalentă a instituției stării de asediu, ca un dispozitiv politico-juridic destinat răspunsului la amenințări cu caracter militar, și tensiunea sa cu ordinea constituțională prin

limitarea exercițiului drepturilor constituționale, instituirea stării de asediu este percepută ca un act cu consecințe semnificative.

Iuliana Nagy (Cindrea) a întreprins un stagiu de deplasare la București în perioada 2-12 mai 2023, perioadă în care au fost accesate o serie de dosare din cadrul Arhivelor Naționale Istorice Centrale (ANIC), care abordează problema acțiunilor represive ale statului față de minoritățile religioase din perioada interbelică. Au fost studiate, în special, fondurile: Inspectoratul Regional de Jandarmi, Direcția Generală a Poliției și Inspectoratul General al Jandarmeriei. Acestea sunt importante pentru atingerea **Obiectivelor 3 și 4**.

În urma acestor cercetări de arhivă, echipa a întreprins **evaluarea și analizarea** modului în care mecanismele stării de asediu au exercitat un **impact semnificativ asupra vieții cotidiene**, au impus **limite asupra drepturilor civile** și au contribuit în mod substanțial la subminarea și **demantelarea ordinii liberale** stabilite în baza Constituției României din 1923. Această investigație complexă s-a concentrat pe identificarea și înțelegerea relațiilor între starea de asediu, procesul de decădere a ordinii liberale și de **ascensiunea fenomenului autoritar** în decursul anilor 1930.

Act. 2.2 - Cercetare în Arhivele Militare Naționale din Pitești și București. Redactarea de către membrii proiectului a unor capitole ale volumului editat. Redactarea a 4 articole care vor fi trimise spre evaluare unor reviste științifice indexate în Web of Science/SCOPUS sau CNCS A.

În perioada iunie-noiembrie 2023, membrii echipei au accesat documente create de instanțele militare aflate în custodia Arhivelor Militare din Pitești și București, precum și din arhiva CNSAS București, multe dintre acestea disponibile în format digital în cadrul Institutului Elie Wiesel din București. **Petre Matei** și **Corneliu Pintilescu** au accesat majoritatea documentelor din această categorie a documentelor emise de Ministerul Apărării Naționale din perioada dictaturii antonesciene. Aceste documente au fost coroborate cu surse accesate în stagiul desfășurat în luna iunie la IfZ /Centrul de cercetare al Holocaustului din München. Aceste surse emise de structuri militare și de jandarmerie au vizat mai ales procedurile de deportare a evreilor și romilor în Transnistria, precum și maniera în care mecanismele stării de asediu au fost folosite în cadrul Holocaustului din România. Petre Matei s-a concentrat în activitatea sa de documentare din biblioteci și arhive pe identificarea documentelor și studiilor referitoare la soarta deportaților romi și evrei. În plus față de numeroasele fonduri arhivistice consultate, acoperind perioada nazistă și postbelică, care includeau albume fotografice ale

militarilor germani, informații despre soarta etnicilor romi și evrei originari din România, a avut, de asemenea, acces la bogata bibliotecă IfZ, care a fost extrem de utilă în cercetarea unor subiecte precum criminalizarea romilor și în mod special a nomazilor, cadrul legal și viața cotidiană în perioada deportării. Petre Matei și-a bazat documentația și pe accesarea unor dosare din cadrul Arhivelor Naționale Istorice Centrale din fondurile: Direcția Generală a Poliției, Inspectoratul General al Jandarmeriei, Președinția Consiliului de Miniștri-Cabinet Militar.

Iuliana Nagy (Cindrea) a parcurs pe lângă sursele arhivistice mai sus menționate și baza de date online *Arcanum*, documentând în special ziarul *Universul* și **articolele cu privire la legislația stării de asediu** și a manierei în care unii lideri vechi calendariști, precum Glicherie Tănase sau Climovici, erau percepuți de către autorități și de către opinia publică. Aceste surse au fost valorificate în cadrul conferințelor și utilizate și în articolele redactate în cadrul proiectului.

În perioada aprilie-octombrie membrii echipei **au redactat 4 articole**, care au fost **acceptate spre publicare** de către o revistă **indexată CNCS categoria A** pe teme cheie din aria proiectului, cele patru studii fiind publicate în *History of Communism in Europe* (în nr. 13 și 14 din 2022 și 2023, <https://e-siege.ro/rezultate-2022/>). Aceste studii au valorificat cercetările de arhivă realizate în cadrul acestui an, precum și în anul 2022. Astfel, membrii echipei au redactat următoarele articole, care au fost acceptate spre publicare de către o revistă indexată CNCS categoria A: 1. **Iuliana Nagy (Cindrea)** a redactat articolele: “The Propagandists are Younger Women”: How Old Calendarist Women Contributed to the Forging of a Religious Identity” în *History of Communism in Europe*, vol. 12-13/2022 și „From Communists to Rebellious: Repressive Measures and Narratives of the state against the Old Calendarist Communities in Romania (1924-1939)” în *History of Communism in Europe*, nr. 14/2023, număr tematic, intitulat: Left-Wing Radical Politics and Emergency Powers in Intewar Europe (ambele acceptate spre publicare). **Corneliu Pintilescu** a redactat articolul: „The Impact of the October Revolution, Social Turmoil, and the Resort to the State of Siege in Interwar Romania (1918-1933)”, în *History of Communism in Europe*, nr. 14/2023, număr tematic, intitulat: *Left-Wing Radical Politics and Emergency Powers in Intewar Europe*. Studiul analizează concepțiile și discursul elitei politice interbelice privind pericole interne și externe pentru siguranța statului și maniera în care narativele privind aceste pericole, mai ales pericolul comunist, au deschis calea către o fetișizare a discursului privind siguranței interne și externe a statului. Discursurile care prezentau de o manieră hiperbolică anumite pericole

(care în anumite perioade au fost totuși reale) au funcționat ca o strategie discursivă legitimatoare. **Cosmin Sebastian Cercel** a redactat articolul: „Unearthing the Dark Side of the Law. Narratives of Law and Authority in the Tatar Bunar Trials”, publicat în *History of Communism in Europe*, nr. 14/2023. De asemenea, Corneliu Pîntilescu și Cosmin Cercel au început **redactarea capitolului lor din volumul editat al proiectului intitulat: *Crisis, Authoritarianism and Emergency Powers: Towards a Siege Mentality***, care va fi publicat de Routledge la sfârșitul anului 2024 (O2-5). Capitolul redactat se va intitula: “Crisis, Emergency Powers and the Authoritarian Turn in Interwar Romania (1933-1940)”.

Cercetările întreprinse de **Petre Matei** în arhivele din România și în baza digitală a Institutului Elie Wiesel au fost incluse în capitolul intitulat: „Means of Survival of the Romanian Roma Deported to Transnistria”, care urmează să apară în anul 2025 în cadrul volumului: A. Weiss-Wendt (ed.), *People Destroyed: New Research on the Roma Genocide*, Lincoln-Nebraska: Nebraska University Press. Capitolul analizează felul în care poliția regională și administrația civilă au jucat un rol crucial în perioada deportării, urmând propriile lor interese și luând în considerare sensibilitățile locale atunci când aplicau criteriile transmise de autoritățile centrale, toate procedurile realizându-se în cadrul legal al stării de asediu. Cosmin Sebastian Cercel și Corneliu Pîntilescu au redactat propunerea de **volum editat intitulat: *Crisis, Authoritarianism, and Emergency Powers in the Long Twentieth Century: Towards a Siege Mentality***, **manuscrisul volumului fiind acceptat spre publicare** de către editura **Routledge** din Marea Britanie, urmând să apară în decursul anului 2024. Toate aceste articole și capitole ale unor volume colective au adus o contribuție importantă la **atingerea obiectivelor 4 și 5**.

Act 2.3 - Organizarea unui workshop internațional în format online la Cluj. Redactarea raportului privind primul an de activitate (O3-O5).

Între 22 și 23 septembrie 2023, echipa proiectului a organizat workshop-ul internațional online intitulat: *Towards a Siege Mentality? Crisis, Authoritarianism, and Emergency Powers in the Long Twentieth Century/ Spre o mentalitate a cetății asediate?: Criză, autoritarism și puteri ale stării de necesitate în lungul secol XX* (<https://e-siege.ro/rezultate-2022/>). Istoricii, specialiști în drept, politologi și sociologi din România, Marea Britanie, Irlanda, Ungaria, Germania, Danemarca, Norvegia, Brazilia și Ucraina au prezentat lucrări care au avut drept scop înțelegerea legăturilor între crize, puteri ale stărilor de necesitate (stare de urgență, stare de asediu, etc.) și ascensiunea autoritarismului în diferite epoci.

Succesul workshop-ului este dovedit de participarea la eveniment a unor specialiști apreciați la nivel internațional precum: Gian Giacomo Fusco (University of Kent), Tormod Johansen (University of Gothenburg), Stephen Skinner (University of Exeter), David Fraser (University of Nottingham), Claire Wright (Queen's University Belfast), Joakim Parslow (University of Copenhagen), Attila Antal (Eötvös Loránd), Tom Frost (University of Kent). Majoritatea participanților la workshop au trimis în lunile care au urmat proiectului capitole care au fost incluse în manuscrisul volumului proiectului, intitulat: *Crisis, Authoritarianism, and Emergency Powers in the Long Twentieth Century: Towards a Siege Mentality* (editat de Cosmin Sebastian Cercel și Corneliu Pintilescu), acceptat spre publicare de către editura Routledge.

Act 2.4 - Redactarea unor prezentări pentru a fi prezentate la 2 conferințe naționale și 2 conferințe internaționale

Membrii echipei au redactat și au susținut prezentări la **4 conferințe naționale și 6 conferințe internaționale** în perioada ianuarie-noiembrie 2023, acțiuni care au avut un rol important în diseminarea rezultatelor proiectului (vezi **secțiunea rezultate** a acestui raport)

Etapa a III-a (ianuarie 2024-mai 2024)

În decursul etapei a III-a, reprezentând ultimele luni ale proiectului, echipa a urmărit finalizarea cercetărilor, încheierea muncii de editare a volumului editat al proiectului, precum și desfășurarea unor acțiuni de diseminare a rezultatelor, atât în mediul academic, cât și în rândul studenților sau a publicului mai larg. Aceste acțiuni au vizat evaluarea mai ales a **rolului stării de asediu în emergența și în mecanismele interne ale dictaturilor** care s-au succedat în România perioadei 1938-1944 și furnizarea unei **hărți conceptuale** a relației dintre suspendarea garanțiilor constituționale și ideologiile de extremă dreapta ale Carolismului, Gărzii de Fier și a regimului militar al lui Antonescu; mai ales a felului în care aceste regimuri dictatoriale au instrumentalizat discursul asupra situațiilor de stare de necesitate în scopul legitimării preluării puterii și a exercitării violenței politice de stat.

Astfel, etapa a III-a a însemnat **finalizarea eforturilor de îndeplinire a obiectivelor 4 și 5** și au fost întreprinse următoarele activități:

Act 3.1 - Munca de editare pentru volumul colectiv

Echipa proiectului a finalizat etapele cele mai importante ale muncii de editare a volumului editat al proiectului intitulat: *Crisis, Authoritarianism, and Emergency Powers in the Long*

Twentieth Century: Towards a Siege Mentality. Corneliu Pintilescu a fost responsabil cu realizarea corespondenței cu autorii și asigurarea omogenizării capitolelor volumului conform regulilor folosite de editura Routledge.

Act 3.2 - Mese rotunde cu studenții în Cluj și București. Întâlnire organizațională finală.

Mese rotunde cu jurnaliști în Cluj

În decursul etapei a III-a, Corneliu Pintilescu și Petre Matei au organizat acțiuni de diseminare a rezultatelor proiectului în cercuri mai largi, care au depășit mediul academic. Astfel, Petre Matei a ținut o prelegere în fața studenților la Universitatea din Uppsala în 28 februarie 2024. Corneliu Pintilescu a prezentat succint rezultatele proiectului de cercetare în cadrul unor mese rotunde la care au participat studenți și cercetători la Universitățile Babeș-Bolyai din Cluj (26 martie 2024) și Universitatea din București (23 aprilie 2024), precum și în cadrul unei mese rotunde destinate unui public mai larg, la care au participat și jurnaliști, pe platforma Zoom în 23 aprilie 2024. De asemenea, în luna aprilie 2024 a avut loc și întâlnirea administrativă finală a proiectului, în care a fost schițat un bilanț al activităților desfășurate de membrii echipei.

Act 3.3 - Redactarea raportului final

Echipa proiectului a sistematizat rezultatele obținute și a redactat raportul final al proiectului în perioada martie-mai 2024, toate informațiile importante privind rezultatele proiectului fiind accesibile și pe pagina web la: <https://e-siege.ro/rezultate/>

II. Prezentarea rezultatelor obținute și a indicatorilor realizați

Echipa proiectului a reușit să realizeze toate rezultatele livrabile asumate prin contractul TE 97/2022 în decursul celor trei etape ale proiectului. Le enumerăm mai jos în ordinea în care apar în contractul TE 97/2022:

Etapa a I-a

1.1. Pagina web a proiectului și conturile media de socializare online

Page web a proiectului și conturile media de socializare online sunt funcționale, iar informațiile de pe pagina web a proiectului au fost actualizate cu toate rezultatele obținute:

<https://e-siege.ro/>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100087115841216>

1.2. Inventar al legislației privind starea de asediu în România interbelică (încărcat pe pagina web a proiectului)

Echipa proiectului a redactat un **Inventar al legislației privind starea de asediu în România interbelică**, accesibil la:

<https://e-siege.ro/2022-2/>

1.3. Participarea la 1 conferință națională și la 1 conferință internațională pentru discutarea unor chestiuni teoretice

Membrii echipei au participat cu prezentări **la 5 conferințe internaționale și 5 conferințe naționale** în perioada 15 mai – 30 noiembrie 2022, toate reprezentând momente importante de **diseminare a** agendei de cercetare a proiectului:

1.3.1. Participări la conferințe internaționale:

Conferința: *Judges Under Stress*, 17-18 noiembrie 2022 organizată de Universitatea din Oslo.

Prezentarea: Cosmin Cercel, *A culture of emergency? Romanian constitutionalism from a comparative legal historical perspective*.

Conferința: *Stalinist Show Trials: Staging – Media – Reception* *Stalinistische Schauprozesse: Inszenierung – Medien – Rezeption International Conference*, Heinrich Heine University Duesseldorf Schloss Mickeln, 25–28 mai 2022. Prezentarea: Corneliu Pintilescu, *The behind the Scenes of a Failed Show Trial: Lucretiu Patrașcanu's Interrogations and the anti-Titoist Purges in Eastern Europe*.

Conferința: *Hegemons, Warlords and Refugees (the 13th International Conference of Nordic and Baltic Studies)*, 10-11 noiembrie 2022, organizată de Universitatea Valahia din Târgoviște. Prezentarea: Cosmin Cercel, *State of Siege, the Military and Politics in Romania during the Interwar Period*.

Conferința: *Hegemons, Warlords and Refugees (the 13th International Conference of Nordic and Baltic Studies)*, 10-11 noiembrie 2022, organizată de Universitatea Valahia din Târgoviște. Prezentarea: Corneliu Pintilescu, *State of Siege and the Rise of Authoritarianism in Latvia and Romania (1933-1940)*

Conferința: *Annual Meeting and Conference of the Gypsy Lore Society*, 30 septembrie 2022, Belgrad, Prezentarea: Petre Matei, *The discourse of the Roma activists towards slavery in interwar Romania*.

1.3.2.Participări la conferințe naționale:

Conferința: *The Rise of the Novel in Modern Romania (TRANOV Conference)*, 8-9 iulie 2022 organizată de Universitatea Lucian Blaga din Sibiu. Prezentarea: Cosmin Cercel, *Law, Sovereignty, Citizenship: Body Politic of Modern Romania*.

Conferința: *Între naționalism și globalizare – continuități, fracturi și perspective în istoria Europei Centrale și de Est din Evul Mediu până în prezent*, Cluj-Napoca, 13-15 octombrie 2022, organizată de Institutul de Istorie „George Barițiu” și Universitatea Babeș-Bolyai. Prezentarea: Cosmin Cercel, *De la starea de asediu la starea de excepție: evoluția legislației de urgență în anii 1920* (14 Octombrie 2022).

Conferința: *Între naționalism și globalizare: Continuități, fracturi și perspective în istoria Europei Centrale și de Est din Evul Mediu până în prezent*, Institutul de Istorie G. Barițiu și Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 13-15 octombrie 2022. Prezentarea: Iuliana Nagy (Cindrea), *Atitudini și politici ale statului român față de minoritățile religioase în perioada 1933-1944*.

Conferința: *Între naționalism și globalizare: Continuități, fracturi și perspective în istoria Europei Centrale și de Est din Evul Mediu până în prezent*, Institutul de Istorie G. Barițiu și Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 13-15 octombrie 2022. Prezentarea: Petre Matei, *Deportarea romilor în Transnistria: ordine și instrucțiuni centrale versus interpretări locale*.

Conferința: *Între naționalism și globalizare – continuități, fracturi și perspective în istoria Europei Centrale și de Est din Evul Mediu până în prezent*, Cluj-Napoca, 13-15 octombrie 2022 organizată de Institutul de Istorie „George Barițiu” și Universitatea Babeș-Bolyai. Prezentarea: Corneliu Pintilescu, *Starea de asediu și instituția lagărului sub regimul Antonescu*.

Etapa a II-a

2.1.Workshop internațional online:

Echipa proiectului a organizat Workshop-ul internațional online cu titlul: *Towards a Siege Mentality? Crisis, Authoritarianism, and Emergency Powers in the Long Twentieth Century/ Spre o mentalitate a cetății asediate?: Criză, autoritarism și puteri ale stării de necesitate în lungul secol XX, în perioada 22-23 septembrie 2023.*

2.2. 4 articole în reviste indexate CNCS A (acceptate spre publicare)

Echipa proiectului a publicat 4 articole într-o revistă indexată CNCS A:

Iuliana Cindrea-Nagy: “The Propagandists are Younger Women”: How Old Calendarist Women Contributed to the Forging of a Religious Identity” in *History of Communism in Europe*, vol. 12–13 / 2021–2022, pp. 199–215.

Corneliu Pintilescu: „The Impact of the October Revolution, Social Turmoil, and the Resort to the State of Siege in Interwar Romania (1918-1933)” în *History of Communism in Europe*, vol. 14/2023, număr tematic intitulat: Left-Wing Radical Politics and Emergency Powers in Interwar Europe, pp. 89-110.

Cosmin Cercel, „Unearthing the Dark Side of the Law. Narratives of Law and Authority in the Tatar Bunar Trials” în *History of Communism in Europe*, vol. 14/2023, număr tematic, pp. 111-130.

Iuliana Cindrea-Nagy: From Communists to Rebellious: Repressive Measures and Narratives of the State Against the Old Calendarist Communities in Romania (1924-1939) în *History of Communism in Europe*, vol. 14/2023, număr tematic., pp. 161-180.

2.3 Participare la 2 conferințe naționale și 2 conferințe internaționale

Echipa proiectului a participat 4 conferințe naționale și 6 conferințe internaționale:

Corneliu Pintilescu: “Fascism, violență politică și starea de asediu în România anilor 1930”, lucrare prezentată online la conferința națională: *Un secol de fascism European: trauma vechi, fantasme recente*, 16 martie 2023, INST București.

Petre Matei: “The Roma Discourse on the Holocaust compensation in 1980s Communist Romania”, lucrare prezentată la conferința internațională: *Research on the Recognition and Compensation of Nazi Injustice in Comparative Perspective*, 30-31 martie 2023, Universitatea din Heidelberg.

Corneliu Pintilescu: „Starea de asediu, criza ordinii liberale instaurată de Constituția din 1923 și ascensiunea autoritarismului în România anilor 1930”, lucrare prezentată la conferința națională: *100 de ani de la adoptarea Constituției României Mari*, 24-26 mai 2023, Institutul de Istorie George Barițiu Cluj-Napoca al Academiei Române.

Cosmin Cercel: „Sovereign Power, Constitutional Change and Dictatorship in Interwar Romania”, lucrare prezentată online la conferința internațională: *Romanian American Negotiations in Education, Science, Culture and Arts*, ICSU Gheorghe-Șincai al Academiei Române, 15-16 iunie 2023, Târgu Mureș.

Iuliana Nagy-Cindrea: “‘Romania keeps tight reign on religion’: American interventions for evangelical churches during the 1980s”, lucrare prezentată online la conferința internațională *Romanian American Negotiations in Education, Science, Culture and Arts*, ICSU Gheorghe-Șincai al Academiei Române, 15-16 iunie 2023, Târgu Mureș.

Corneliu Pintilescu: „Political Violence, State of Siege and the Crisis of the Liberal Order in Romania during 1930s” lucrare prezentată online la conferința internațională: *Romanian American Negotiations in Education, Science, Culture and Arts*, ICSU Gheorghe-Șincai al Academiei Române, 15-16 iunie 2023, Târgu Mureș.

Corneliu Pintilescu: „Political Violence and Contested Sovereign Power: The November 1940 Executions in Jilava Prison” lucrare prezentată la conferința internațională *COMFAS 2023 Convention: Paramilitarism in fascism and the radical right*, 6-8 octombrie 2023, Central University Budapest.

Corneliu Pintilescu: „Stare de asediu și violență politică în România anilor 1930”, lucrare prezentată la conferința națională: *Zilele Academice Clujene: Societățile și instituțiile lor. Aspecte metodologice și abordări istoriografice*, 18-20 octombrie 2023, Institutul de Istorie George Barițiu al Academiei Române.

Iulia Nagy-Cindrea: „Comunitatea veche calendaristă în arhivele Siguranței”, lucrare prezentată la conferința națională: *Zilele Academice Clujene: Societățile și instituțiile lor. Aspecte metodologice și abordări istoriografice*, 18-20 octombrie 2023, Institutul de Istorie George Barițiu al Academiei Române.

Iuliana Nagy-Cindrea: „Listening to rural voices: why bother? Integrating the Rural World” lucrare prezentată la conferința internațională *Economy, Society and Politics in Central and Eastern Europe, 1848-1939*, 2-5 noiembrie 2023, Universitatea Lucian Blaga din Sibiu.

Etapa a III-a

3.1. Manuscris al volumului editat al proiectului trimis către evaluare unei edituri internaționale străine (din Uniunea Europeană sau Marea Britanie):

Manuscrisul volumului cu titlul: *Crisis, Authoritarianism and Emergency Powers: Towards a Siege Mentality*, editat de Cosmin Sebastian Cercel și Corneliu Pintilescu, a fost acceptat spre publicare, iar contractul de publicare a fost semnat cu editura Routledge din Londra.

3.2. Organizarea unor mese rotunde cu studenți și jurnaliști

Membrii echipei au organizat următoarele prelegeri și mese rotunde:

1. “A Comparative Approach to Roma and Jewish Survivors’ Post-War Compensation Claims in Communist Romania”, prezentare online susținută în fața studenților de Petre Matei și sesiune de dezbateri la Universitatea din Uppsala, 28 februarie 2024, orele 17:00-18.30.
2. Masă rotundă cu studenții de la specializarea istorie contemporană a Facultății de Istorie și Filozofie a Universității Babeș-Bolyai în jurul prelegerii: „Violență politică și stare de asediu în România anilor 1930”, susținută de Corneliu Pintilescu (26 martie 2024, ora 19:00; Facultate de Istorie și Filozofie, Str. Napoca, nr. 11, Sala 112, Cluj-Napoca).
3. Masă rotundă cu participarea unor jurnaliști și cercetători în jurul prelegerii online: „O etnografie a ‚statului dual’: starea de asediu și ascensiunea autoritarismului în România (1933-1944): Obiective și rezultate ale proiectului de cercetare”, susținută de Corneliu Pintilescu (23 aprilie 2024, orele 12:30-13:30).
4. Masă rotundă cu studenții de la specializarea istorie contemporană a Facultății de Istorie a Universității din București în jurul prelegerii online: „De la dictaturile de extremă dreapta la comunism: crize, violență politică și mecanisme ale stării de necesitate în România (1938-1956)”, susținută de Corneliu Pintilescu (Programul de masterat Istoria Comunismului în România a Universității din București; 23 aprilie 2024, orele 19:00-20:00).

3.3. Raportul final al proiectului

Echipei proiectului a sistematizat rezultatele obținute (accesibile online pe pagina web: <https://e-siege.ro/rezultate/>) și a finalizat raportul științific final.

Suplimentar activităților asumate, au fost realizate 2 prezentări la conferințe internaționale:

Corneliu Pintilescu, „From Anarchist to communist Danger”: Policing the Radical Left and Developing the Transnational Collaboration of the Siguranța (1908-1924)”, lucrare prezentată la conferința: Police Intelligence, from Local to Global: From 1750 to the Present Day International Conference, UC Louvain, Bruxelles, 25-26 ianuarie 2024.

Corneliu Pintilescu, “Martial Law, Local Sovereignty and the Holocaust: An Inquiry into the Legal Framework of the Romanian Genocidal Policies in Transnistria”, prezentare la conferința: Holocaust Perpetrators and the Law, organizată de către Universitatea din Florida, 8-9 aprilie 2024.

Astfel, echipa proiectului a reușit să întreprindă activitățile planificate și a obținut **realizarea tuturor rezultatelor** asumate prin contractul TE 97/2022.

III. Impactul estimat al rezultatelor obținute

Impactul rezultatelor proiectului poate fi împărțit pe **trei niveluri**.

Cel mai important impact al proiectului este cel de la **nivelul academic internațional și național**, mai ales prin de publicațiile sale în limba engleză și participări la conferințe. Rezultatele cercetărilor din proiect au fost diseminate prin participarea în **total la 13 conferințe internaționale și 9 conferințe naționale** în decursul celor doi ani. Menționăm aici conferințe internaționale prestigioase precum „Paramilitarism in fascism and the radical right”, 6-8 octombrie 2023”, organizată de CEU Viena, unde echipa proiectului a propus un panel distinct, precum și „Holocaust Perpetrators and the Law”, organizată de către Universitatea din Florida, 8-9 aprilie 2024. Prin prezentări la aceste conferințe internaționale și naționale, echipa proiectului a diseminat rezultatele cercetării și a contribuit la conturarea unei noi imagini asupra perioadei interbelice și a dictaturilor din România intervalului 1938-1944.

Un impact important în mediul academic internațional l-a avut **workshop-ul online** intitulat: *Towards a Siege Mentality? Crisis, Authoritarianism, and Emergency Powers in the Long Twentieth Century/ Spre o mentalitate a cetății asediate?: Criză, autoritarism și puteri ale*

stării de necesitate în lungul secol XX, 22-23 septembrie 2023, care a reușit să **promoveze rezultatele proiectului în rândul unor cercuri academice din Europa** (specializate în problema puterilor stării de necesitate) și a atras colaborarea unor **specialiști cunoscuți din Marea Britanie, Germania, Irlanda, Danemarca, Norvegia, Ungaria și Chile** pentru volum editat al proiectului.

Un avantaj îl constituie și faptul că cele patru studii publicate într-o revistă indexată CNCSA Categoria A (*History of Communism in Europe*), din care trei au fost concentrate într-un număr tematic (nr. 14/2023), au fost publicate în limba engleză, iar textele lor vor fi **accesibile unui public internațional**. În cadrul acestor articole, membrii echipei au propus atât o analiză la nivel macro, cât și studii de caz. Astfel, **Corneliu Pintilescu** în articolul: „The Impact of the October Revolution, Social Turmoil, and the Resort to the State of Siege in Interwar Romania (1918-1933)”, publicat în *History of Communism in Europe*, nr. 14/2023 a analizat concepțiile și discursul elitei politice interbelice privind pericole interne și externe pentru siguranța statului și maniera în care narativele privind aceste pericole, mai ales pericolul comunist, au deschis calea către o fetișizare a discursului privind siguranței interne și externe a statului. Discursurile care prezentau de o manieră hiperbolică anumite pericole (care în anumite perioade au fost totuși reale) au funcționat ca o strategie discursivă legitimatoare. Cosmin Sebastian Cercel a documentat în articolul: „Unearthing the Dark Side of the Law. Narratives of Law and Authority in the Tatar Bunar Trials”, publicat în *History of Communism in Europe*, nr. 14/2023, tensiunile între exercitarea drepturilor constituționale și implementarea stării de asediu în cazul Tatar Bunar. Iar **Iuliana Nagy (Cindrea)** a analizat în cele două studii ale sale felul în care eticheta de „acțiune subversivă comunistă” și cadrul legal al stării de asediu au fost folosite pentru a reprima comunitatea stilistă din România interbelică; vezi: “The Propagandists are Younger Women”: How Old Calendarist Women Contributed to the Forging of a Religious Identity”, *History of Communism in Europe*, vol. 12-13/2022 și „From Communists to Rebellious: Repressive Measures and Narratives of the state against the Old Calendarist Communities in Romania (1924-1939)”, *History of Communism in Europe*, nr. 14/2023. **Petre Matei** a analizat în capitolul „Means of Survival of the Romanian Roma Deported to Transnistria”, acceptat spre publicare (urmează să apară în anul 2025 în cadrul volumului: A. Weiss-Wendt (ed.), *People Destroyed: New Research on the Roma Genocide*, Lincoln-Nebraska: Nebraska University Press), maniera în care starea de asediu a fost folosită de regimul Antonescu în procesul de deportare a romilor în Transnistria.

Unul dintre cele mai importante rezultate ale proiectului, estimat a avea un **impact** important la **nivel academic internațional** este **volumul** cu titlul: *Crisis, Authoritarianism and Emergency Powers: Towards a Siege Mentality*, editat de Cosmin Sebastian Cercel și Corneliu Pintilescu, care a fost acceptat spre publicare de editura **Routledge** din Londra, urmând să apară la sfârșitul anului 2024. Prin vizibilitatea asigurată de contribuții importante și de editura Routledge, volumul va disemina rezultatele proiectului pe mai multe continente.

La nivelul instituțiilor de învățământ superior, echipa proiectului a organizat o serie de prelegeri și mese rotunde. Petre Matei a susținut prelegerea intitulată “A Comparative Approach to Roma and Jewish Survivors’ Post-War Compensation Claims in Communist Romania”, în fața **studenților** din Suedia de la **Universitatea din Uppsala** (28 februarie 2024). Iar Corneliu Pintilescu a organizat o mese rotunde cu studenții de la specializarea Istorie ai Universității Babeș-Bolyai (26 martie 2024) și ai Universității din București (23 aprilie 2024), în care rezultatele proiectului au fost **diseminate în rândul viitoarelor generații de profesori și cercetători**.

La nivelul publicului larg, rezultatele proiectului au fost diseminate prin pagina web (<https://e-siege.ro/>), prin contul de „social media” (Facebook), precum și prin organizarea unei mese rotunde online pe platforma Zoom, la care au participat și jurnaliști. În cadrul ultimului eveniment, Corneliu Pintilescu a ținut prelegerea: „O etnografie a ‚statului dual’: starea de asediu și ascensiunea autoritarismului în România (1933-1944): Obiective și rezultate ale proiectului de cercetare” (23 aprilie 2024).

În concluzie, prin participările la conferințe internaționale și naționale, prin prezentările ținute în cadrul meselor rotunde cu studenții, prin ecourile pozitive și colaborările stabilite cu ocazia workshop-ului internațional online, prin articolele publicate în limba engleză, precum și prin volumul editat al proiectului, estimăm ca rezultatele proiectului au un impact atât în mediul academic internațional și național, cât și în rândul unui public mai larg, format mai ales din studenți.

Director Proiect

CS III Dr. Corneliu Pintilescu

